

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/57/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012201534
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201534.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AUTO POLA, s.r.o., IČO: 31 348 220, so sídlom Dunajská 58, 811 08 Bratislava, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Šimon Meliš, s.r.o., so sídlom Partizánska 3, 811 03 Bratislava, proti žalovanej Sociálnej poisťovni - ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 26575-2/2012-BA zo dňa 23.05.2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/171/2012-68 zo dňa 16. mája 2014 v časti výroku o trovách konania, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/171/2012-68 zo dňa 16. mája 2014 v časti výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 493,94 € z titulu trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a) a d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 26575-2/2012-BA zo dňa 23.05.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v sume 243,02 € pozostávajúcu z odmeny za právne zastupovanie podľa vyhlášky Ministerstva Spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) podľa § 11 ods. 4 druhej vety vo výške jednej trinástiny výpočtového základu určeného v roku realizácie úkonu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2012 - príprava a prevzatie právneho zastúpenia dňa 17.08.2012 (§ 14 ods. 1 písm. a/) a podanie žaloby na súd zo dňa 19.08.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/) po 58,69 €, za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2014 - účasť na pojednávaní dňa 16.05.2014 (§ 13a ods. 1 písm. d/) vo výške 61,84 € a 3x režijný paušál (§ 16 ods. 3) - 2x 7,63 € (rok 2012) a 1x 8,04 € (rok 2014) a 20% DPH (§ 18 ods. 3) vo výške 40,50 €.

V zákonnej lehote podal žalobca proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o trovách konania

odvolanie, ktoré zdôvodnil tým, že rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný, pretože súd neuviedol, či prejednávanej vec posúdil ako dávkovú vec sociálneho poistenia alebo ako vec sociálnych služieb, alebo ako vec preskúmavania rozhodnutia o priestupkoch. Z prejednávaneho prípadu je však zrejmé, že nejde o vec preskúmavania rozhodnutia o priestupkoch, ani o vec sociálnych služieb. Prejednávaná vec sa týkala predovšetkým problematiky upravenej zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“ alebo „zákon o SP“), je teda zrejmé že ide o vec sociálneho poistenia. Podľa § 172 ods. 2 zákona o SP, konanie vo veciach sociálneho poistenia je konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len „dávkové konanie“) a iné konanie (ďalej len „nedávkové konanie“). Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach. Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy. Keďže predmetom konania pred súdom prvého stupňa bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o uložení povinnosti zaplatiť penále, je zrejmé, že v predmetnom konaní sa nepreskúmavala zákonnosť rozhodnutia vydaného v dávkovom konaní, ale rozhodnutia vydaného v nedávkovom konaní. Súd mal preto určiť výšku odmeny za úkony právnej služby vo výške jednej šestiny výpočtového základu podľa § 11 ods. 4 prvá veta Vyhlášky. Čo sa týka neúčelne vynaložených nákladov za úkony právnej služby žalobca uvádza, že porada s klientom zo dňa 09.04.2014 viedla k objasneniu si stanovísk účastníkov sporu pred začatím pojednávania za účelom dosiahnutia rozhodnutia súdu na prvom pojednávaní, a pokiaľ ide o vyjadrenie žalobcu zo dňa 06.05.2014 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, vyjadrovanie advokáta k právnym ako aj skutkovým záverom patrí k základným povinnostiam advokáta pri hájení práv svojho klienta. Okrem iného poukázal aj na skutkovo a právne obdobné rozhodnutia súdov. Podľa názoru žalobcu bolo potrebné uviesť primerané dôvody oprávnenosti nároku. Taktiež namieta aj 30-dňovú lehotu na zaplatenie náhrady trov konania, ktorú považuje za nepreskúmateľnú, pretože súd môže určiť na splnenie povinnosti dlhšiu lehotu ako 3 dni, avšak takéto rozhodnutie musí byť náležite zdôvodnené, čo v konkrétnom prípade nebolo. Žiada preto najvyšší súd, aby rozsudok v napadnutej časti výroku o trovách konania zmenil tak, že prizná žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 834,85 € a k tomu prizná aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 90,05 € s DPH.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti o trovách konania (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je z časti dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku krajského súdu v časti výrok o náhrade trov konania a posúdenie otázky, či rozhodovanie o predpísaní penále podľa zákona o sociálnom poistení je dávkovou vecou sociálneho poistenia v zmysle § 11 ods. 4 druhej vety Vyhlášky, a teda či sa určí výška odmeny za úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny. Taktiež bolo potrebné posúdiť, či aj ďalšie dva uplatnené úkony právnej služby (porada s klientom dňa 09.04.2014, vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného dňa 06.05.2014) boli účelne vynaložené, a teda patrí za ne žalobcovi náhrada trov konania.

Podľa § 11 ods. 4 Vyhlášky, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmavania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia.

Podľa § 172 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 172 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, konanie vo veciach podľa odseku 1 je

- a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len "dávkové konanie"),
- b) iné konanie (ďalej len "nedávkové konanie").

Podľa § 172 ods. 4 a ods. 5 zákona o sociálnom poistení, predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach. Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

Z administratívneho spisu má najvyšší súd za preukázané, že rozhodnutie žalovaného č. 26575-2/2012-BA zo dňa 23.05.2012 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 704-0212162412-GC04/12 zo dňa 17.02.2012 boli rozhodnutiami vo veci predpisania penále žalobcovi, čo vzhľadom na vyššie citované ustanovenia znamená, že v zmysle § 172 ods. 3 písm. b) v spojení s ods. 5 zákona o sociálnom poistení ide o nedávkové konanie.

Zo znenia § 11 ods. 4 druhej vety Vyhlášky vyplýva, že odmena za jeden úkon právnej služby sa určí vo výške jednej trinástiny výpočtového základu o. i. v dávkových veciach sociálneho poistenia. V iných veciach, napr. v predpisovaní penále dlžných súm (t. z. v nedávkovom konaní), sa v zmysle § 11 ods. 4 prvej vety vyhlášky určí výška odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške jednej šestiny výpočtového základu. Na základe uvedeného preto najvyšší súd rozhodol, že rozsudok krajského súdu v časti výroku o trovách konania mení podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a ďalej podrobne vyčíslené.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť náhradu trov prvostupňového súdneho konania žalobcovi na účet právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v celkovej výške 493,94 €, ktorá pozostáva:

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby:
- prevzatie a príprava právneho zastúpenia - zo dňa 17.08.2012 (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) - 127,16 €,
- písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 19.08.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) - 127,16 €,
- účasť na pojednávaní dňa 16.05.2014 - (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky) - 134 €
- z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 2 x 7,63 € (rok 2012) a 1 x 8,04 € (rok 2014) = 23,30 €
- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkony právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 82,32 €.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi vyššie uvedenú náhradu trov konania na účet právneho zástupcu (č. ú.: XXX XXX XXXX/XXXX) v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v lehote troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Odvolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania za úkony právnej služby týkajúce sa porady s klientom dňa 09.04.2014 a vyjadrenia žalobcu zo dňa 06.05.2014 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, pretože ich považoval podobne ako prvostupňový krajský súd za neúčelne vynaložené. Čo sa týka porady s klientom dňa 09.04.2014, súd uvádza, že spomínaná porada medzi právnym zástupcom a klientom bola nadbytočná, pretože žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 05.09.2012 uviedol

odlišný právny názor, pričom nové skutkové okolnosti neuvádzal. Povinnosťou advokáta pri prevzatí veci a prvej porade s klientom bolo upozorniť klienta na postup, akým sa súdne konanie pri preskúšaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu bude uberať. Jedným z procesných postupov bolo aj podanie vyjadrenia žalovaného správneho orgánu k podanej žalobe. Táto skutočnosť musela byť advokátovi známa, nemožno ju považovať za neočakávaný krok zo strany žalovaného. Ďalšia porada s klientom preto nebola nevyhnutná. Navyše, ako už bolo uvedené, žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril len po právnej stránke, pritom úlohou súdu v správnom súdnictve je danú vec preskúmať najmä po právnej stránke, pričom dokazovanie správny súd uskutočňuje len výnimočne. Podanie vyjadrenia žalovaného za daného skutkového stavu preto názor správneho súdu k danej veci nijako zvlášť neovplyvní a uvedené nezmení ani podanie stanoviska žalobcu k vyjadreniu žalovaného. Čo sa týka vyjadrenia žalobcu zo dňa 06.05.2014 k vyjadreniu žalovaného k žalobe, najvyšší súd je toho názoru, že žalobcovo vyjadrenie neobsahuje nové skutkové ani právne závery, ktoré mohli ovplyvniť výsledok konania v merite veci. Z vyjadrenia dokonca vyplýva, že duplicitne obsahuje tvrdenia, ktoré žalobca už uviedol v žalobe. Ohľadom pripojených rozhodnutí krajských súdov súd poznamenáva, že v tomto prípade advokát mohol tieto zaslať krajskému súdu ako doplnenie žaloby o ďalšie prílohy (podobne ako predložil prílohy k žalobe svojim podaním zo dňa 18.19.2012), pričom nie je možné takéto podanie kvalifikovať ako nový samostatný úkon právnej služby, za ktorý patrí odmena.

Ohľadom dĺžky parížskej lehoty sa najvyšší súd stotožnil s názorom žalobcu, že ak súd ukladá nejakú povinnosť, je v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, pričom súd môže určiť dlhšiu lehotu. Ako však vyplýva z judikátu R 87/1966, pri určení dlhšej lehoty musí súd presvedčivo zdôvodniť záver, že je potrebné vzhľadom k povahe veci, priznanému nároku a osobným pomerom účastníkov určiť k plneniu lehotu dlhšiu ako tri dni. Zo strany krajského súdu však k takémuto zdôvodneniu nedošlo. Najvyšší súd zároveň nenachádza žiadny dôvod, pre ktorý by mala žalovaná plniť v 30 dňovej lehote.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovení § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 a § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a žalobcovi, hoci bol v odvolacom konaní čiastočne úspešný, náhradu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal, pretože vznik trov odvolacieho konania nemožno klásť za vinu žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.